



Innovatiecongres Veiligheid 2010

19 mei 2010, Spant!, Bussum

Persoonlijk verslag van Jan-Willem van Aalst, Imergis

Dit verslag van Jan-Willem van Aalst (Imergis) is een persoonlijke samenvatting en impressie van het Innovatiecongres Veiligheid 2010, 19 mei in het Spant! in Bussum. In de tekst zitten observaties en interpretaties.

N.B. Het verslag geeft geen standpunten weer van opdrachtgevers van Imergis. Vrij te verspreiden, mits ongewijzigd.

Op 19 mei organiseerde het Ministerie van BZK het Innovatiecongres Veiligheid 2010, ditmaal op locatie Spant! in Bussum. Dagvoorzitter Erik Peekel introduceerde DG Veiligheid Dick Schoof, die blijkbaar het aanstekelijke optimisme van Peekel overnam en zelfs grapjes verwerkte in zijn speech. Schoof betitelt innovatie als "samen slimmer functioneren". Zelfs in deze tijden van bezuiniging investeert de overheid daar in, getuige de Innovatietender van meer dan €5mln die hierop komt. Verder hield de DG een warm pleidooi voor het gebruik van Social Media zoals Twitter en Facebook – "de vraag is niet meer óf, maar hóe", zeker in het kader van zelfredzaamheid is hier veel winst te behalen. Daarbij paste natuurlijk een verwijzing naar het nieuwe NL-Alert, een bundeling van eerdere initiatieven voor burgeralarmering.



Erik Peekel nam het publiek vervolgens mee in wat hij noemde 'de grootste brainstorm over innovatie ooit', waarbij het publiek zich opdeelde in duo's om wat stellingen te bediscussiëren en daarna in 'talkshow'-vorm mocht reageren. Allerlei innovatieve ideeën kwamen langs, van slimmer cameratoezicht tot het opheffen van de brandweer als organisatie. Iemand van TNO merkte op dat 'een organisatie met een beheersmatig karakter niet geschikt is voor innovatie', en dat we 'een slankere overheid met meer burgerparticipatie nodig hebben'. Uiteraard leverde dat weer discussie op over een Ministerie van Veiligheid en over "Thorbecke 2012". Anderen opperden om scholieren en studenten beter te benutten en om slimme ideeën te bespreken op veiligheidsarena.nl.



Het sprekersdeel begon met de spraakwaterfall van Frans Leeuw, directeur van het Wetenschappelijk onderzoeks- en documentatiecentrum. Frans had een hoop te melden over samenwerkingsprincipes tussen actoren, over hersenen en cognitie, en over serieuze effect-evaluaties. Hij was alleen net iets teveel de schoolmeester die komt vertellen hoe de wereld in elkaar zit en hoe we de ideale samenleving gaan maken. We schijnen te moeten gaan luisteren naar voorgeprogrammeerde plastic poezen. Desondanks had Frans een punt met het belang van serieuze effect-evaluaties. Veel gebeurt nu nog met de natte duim.



Het verhaal van Stephan Wevers uit Twente sloeg al beter aan. Met de titel "Terug naar de toekomst" was Stephan's boodschap dat we op aspecten "terugmoeten naar de middeleeuwen", in de zin van het meer betrekken van burgers bij het bestrijden en vooral voorkómen van brand. Met name de voorkant (pro-actie/preventie) krijgt in Brandweerland de komende jaren (terecht) meer aandacht. Dat vereist innovatie op drie sporen: op techniek (met private



partners!), op organisatie, en op gedrag. Het 'hoe' wordt nog wel een zoektocht. Maar het hoeft niet altijd complex te zijn, zo toonde Stephan's cartoon over de "Gardena sprinkler" ons (rookmelder met tuinslang eraan).

Het hoogtepunt van de sprekers was ongetwijfeld Marc Lammers, bekend als bondscoach van het Nederlands Dameshockey team. Marc heeft NLP ontdekt en dat wilde hij graag delen met de zaal. Op z'n slechtst was het 'standaard coachingstalk', maar op z'n best was het een authentiek, gepassioneerd verhaal dat de zaal absoluut in vervoering kreeg – wat te merken was aan het applaus aan het eind. Om de beste te zijn, moet je "op veel punten twee procent verbeteren". We zijn alleen zo gewend om alleen naar slechte



kanten te kijken en die aan te pakken. Waardoor de aandacht gefocust blijft op zwakheid. Dus: Niet van de vieren zesjes maken, maar focussen op de achten op het rapport! En niet de schoolmeester uithangen, maar het team zélf vragen hoe ze het beste uit zich denken te halen! Betrokkenheid en passie zijn randvoorwaardelijk voor een gouden plak. En het genoeg laten voelen van het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Zo *pamperen* we onze kids teveel, betoogde Marc met een voorbeeld van zijn eigen zoontje die ineens zelf z'n sporttas moest inpakken. Eén keer scheenbeschermers vergeten en met blauwe plekken thuiskomen lijkt zielig, maar hij heeft besef van eigen verantwoordelijkheid en vergeet ze nooit meer! (voor mensen geïnteresseerd in NLP kan ik de boeken en tapes van Anthony Robbins aanraden).

Na de pauze op de leveranciersmarkt volgden de workshops, die wisselend werden beoordeeld. Uw verslaggever volgde eerst "succesvolle multidisciplinaire innovatie in politieke veiligheid" met Frans Copini en Herman Jonkmans. Het principe van stemkastjes met stellingen werkte goed en bracht de nodige discussie op gang. Die spitste zich toe op publiek-private constructies en het vraagstuk 'wie geld mag verdienen'. Dat werkt pas goed als individuele en gezamenlijke belangen zijn opgelijnd. En het ging over vertrouwen. Dat komt pas als je elkaar leert kennen en gezamenlijk dingen gaat doen. De deelnemers spraken daarbij duidelijk voorkeur uit voor 'coalities op basis van gevoeld belang' versus 'overheidsaanbesteding'.



De tweede workshop (met TNO en NIFV) ging over burgerparticipatie. Het vraagstuk over de inzet van burgers bij incidenten ("we hebben in Nederland geen rampen") blijkt veel complexe kanten te hebben. Natuurlijk gaan burgers vanuit nature al helpen bij een incident, maar hoe ga je daar als professionele hulpverlener mee om? Het inschatten of je een helpende burger moet wegsturen of niet is vaak een dilemma. Eén van de conclusies was dat burgers niet alleen in repressieve situaties, maar ook eerder (pro-actie en preventie) een belangrijker rol kunnen hebben. Vrijwillige burgers kun je specialistischer opleiden ("vrijwillige informatiemanager").

Kortom, samenvattend kwamen in dit innovatiecongres de burgers prominenter in beeld, en werd het belang van betrokkenheid, drijfveren en positief denken verder onderstreept. Zaken die alleen in orde komen als we het gewoon gaan doen. Bij oefeningen en in de (dagelijkse) praktijk.

Met hartelijke groet,

Jan-Willem van Aalst

Wilt u deze verslagen niet langer ontvangen? Mail dit naar info@imerqis.nl.